

TV/

29. september 2023

Fiskeridirektoratet
Norges Fiskarlag

Høring – Forslag til endringer i reguleringen av deltakelse i snøkrabbefisket

Styret i Fiskebåt behandlet ovennevnte høring fra Fiskeridirektoratet i møte 29. september d.å. og fattet følgende vedtak:

Innledning

Fiskebåt er tilfreds med at Fiskeridirektoratet har lagt frem et grundig notat med forslag til endringer i reguleringen av deltakelsen av snøkrabbefisket, samt forslag om enkelte endringer i redskapskravene. Fiskebåt har i flere år etterlyst en lukking av fisket, blant annet i forbindelse med høringen om etablering av en åpen tillatelsesgruppe i fisket etter snøkrabbe i 2018. Fiskebåt konstaterer at gjeldende innsatsreguleringer har medført økt deltakelse i fisket og at det totale antall tillatelser ikke er økonomisk bærekraftig. Samtidig er det vanskelig å utelukke aktører som har deltatt eller investert i et fiske forut for fastsatt skjæringsdato.

Fiskebåt mener videre det er av stor betydning at fiskeriet utøves i god sameksistens med andre fiskerier og at alt bruk tas opp etter endt sesong. Dette siste har vært en betydelig utfordring i snøkrabbefisket de siste årene, ved at et stort antall teiner har stått igjen på feltet etter endt sesong. Tapte teiner kan representere et betydelig problem i forhold til forsøpling av havbunnen og spøkelsesfiske, og har vært til stor ulempe for reketrållåten som tradisjonelt har fisket i de samme områdene som det nyetablerte snøkrabbefisket.

Fiskebåt har tidligere foreslått merking av samtlige teiner og har oppfordret rederiene til å merke samtlige teiner. Fiskebåt er tilfreds med at forslag om påbudt merking av alle snøkrabbeteiner, samt krav om rømningsvei i snøkrabbeteiner er foreslått innført. Fiskebåt er opptatt av at kravene må komme på plass i god tid før neste sesong slik at flåten får tid til å tilpasse teinene i tråd med nye krav, og mener at det haster med en avklaring.

Utfordringen med tap av teiner kan ha sammenheng med at fisket avvikles som et fritt fiske og hvor det for aktørene er viktig å opprettholde fisketakten helt inn mot fiskestopp. For å skape en mer forutsigbar sluttavvikling av fisket mener Fiskebåt at det bør vurderes innført to stoppdatoer; en for når det ikke lenger er tillatt å sette ut teiner og en dato for når alle teiner skal være tatt opp. Fiskebåt har for øvrig bedt om at isvarslingstjenesten forbedres slik at det kommer oppdaterte iskart også i helgene. Utvikling av ny teknologi for merking og sporing av teinelenker kan også være en del av en slik løsning. Fiskebåt deltar gjerne i møte med direktoratet for å diskutere aktuelle tiltak.

Utvidelse av fredningsperioden

Fiskebåt går imot å utvide fredningsperioden med månedene november og desember, og mener forslaget er dårlig begrunnet. Erfaringsmessig kan fiskeri pågå på slutten av året uten at uttaket av bløtkrabbe, eller krabbe med lav kjøttfylde er et problem. Fiskebåt viser også til at fartøyene uansett har plikt til å avslutte fisket og skifte felt dersom innblandingen av bløtkrabbe overstiger 20% i de enkelte fangster, jf. reguleringsforskriften § 4 andre ledd.

De siste to årene har fisket blitt stoppet etter kun få måneder med fangst. Ved en fremtidig kvoteøkning og lukking av fisket, vil en kunne utvide sesongen vesentlig og skape helårige arbeidsplasser på sjøen, utvikle spesialtilpassede fartøy og øke verdi per kilo snøkrabbe. En slik utvikling vil imidlertid være umulig dersom fisket kun skal være åpent første halvår.

Reduksjon i antall teiner

Fiskebåt mener at dagens grense på maksimalt 9.000 teiner per fartøy må beholdes. Flåten har innrettet seg i henhold til denne grensen og dimensjonert både bruk og produksjonskapasitet ut fra dette, og da er det ikke uproblematisk å påby en vesentlig reduksjon. En reduksjon i antall teiner vil medføre at tiden det tar fra setting til haling reduseres betydelig dersom en reduserer maksimalt antall teiner per fartøy til 6.000. I dag kan de mest effektive fartøyene røkte 9.000 teiner på under 5 døgn. Dersom en reduserer antall teiner som foreslått, vil teinene stå i 3 dager. Dette vil redusere seleksjonen i teinene fordi småkrabben trenger tid for å finne veien ut. I tillegg medfører dette økt slitasje på teinene og økt agnforbruk.

Å redusere antall teiner pr fartøy er heller ikke et egnet tiltak for å redusere problemet med tapte teiner. Fiskebåt forventer at innføring av et påbud om å merke alle teiner sammen med bedre isvarslingstjeneste og lukking av fisket vil bidra til å redusere utfordringene med tap av bruk. Både fordi fiskerne blir dyktigere til å drive teinefiske under vanskelige forhold, men også fordi en lukking av fisket kan føre til færre deltakere i fisket.

Lukking av fisket

Fiskebåt mener fisket må lukkes og beklager at dette ikke har blitt fulgt opp tidligere. En lukking av fisket er nødvendig av flere grunner, både for å sikre økonomien til deltakende rederier og fiskere, HMS og flåteutvikling, men også for å redusere utfordringene med sameksistens med reke-trålflåten. Fiskebåt viser til utviklingen i deltakelsen i fisket, hvor det tidligere deltok 11-13 fartøy årlig, mens det i 2022 deltok hele 32 fartøy. Bakgrunnen for økningen i deltakelsen var at økonomien i fisket var svært god i 2021, med høye priser og godt fiske.

Fiskebåt mener i likhet med Fiskeridirektoratet at snøkrabbefisket må lukkes foran 2024-sesongen og at myndighetene må forholde seg til skjæringsdatoen 16. mai 2022 når deltakelsen skal avgjøres. Fiskebåt mener videre at det ikke bør avsettes kvoter til en åpen gruppe, men at de knappe ressursene i sin helhet må allokere til fartøyene som får rettigheter etter lukkingen. Fiskebåt kan heller ikke støtte forslaget om at det avsettes en egen kvote til industrien, og mener at kvoten i sin helhet må fordeles til aktive fiskere på lik linje med det som gjøres i andre fiskeri. En eventuell utvikling i retning av landinger av levende snøkrabbe må komme som følge av etterspørsel og fartøyutvikling, ikke politisk styring av råstoff. Fiskebåt avviser derfor direktoratets forslag 2 og 3.

Fiskebåt mener dagens snøkrabbefiske ikke er økonomisk bærekraftig. Et stort antall fartøy har tillatelse til å delta, mens et fåtall av disse fartøyene har fisket som eneste driftsgrunnlag, eller en betydelig del av driftsgrunnlaget selv om fisket opprinnelig var definert som tilleggsfiskeri. De fleste av fartøyene som har fisket snøkrabbe deltok første gang i 2022, mens det meste av volumet som er fisket, er tatt av fartøy som har deltatt i flere år. Når en skal lukke fisket må en både ta hensyn til fartøy som har deltatt i flere år og bidratt til å utvikle fisket, og til rederi som nylig har startet opp i fisket og gjort investeringer for å delta. Etter Fiskebåts syn må lukkingen også ivareta rederier som har fått en tillatelse og gjort investeringer i form av kontrahering av fartøy eller gjort større ombygginger av eksisterende fartøy før skjæringsdatoen 16. mai 2022, selv om de ikke har deltatt i fisket.

Fiskebåt mener at prinsippene for å avgjøre fremtidig deltakelse bør være faktisk deltakelse og kvalifisert innretning. Med kvalifisert innretning mener Fiskebåt rederier som har bygget om eller kontrahert nybygg der en del av investeringen er gjort for å kunne fiske og ta hånd om snøkrabbe. Fiskebåt mener at det ikke bør åpnes for å gi deltakeradgang basert på dispensasjon utover dette, og viser til at dette både vil skape stor usikkerhet om rammene for lukkingen og føre til et stort antall dispensasjonssøknader fra fartøy som ikke faller innenfor deltakelse- eller innretningskriteriet.

Fiskebåt anbefaler på denne bakgrunn at fartøy/rederi som oppfyller minst ett av følgende kriterier tildeles rettighet i den lukkede gruppen:

1. Kvalifisert deltakelse – hel kvotefaktor

Fiskebåt mener det er viktig å ivareta fartøy som har bidratt til å utvikle fiskeriet, samtidig som også andre fartøy som har gjort en viss innsats i fisket får adgang til å fortsette fiske. Fiskebåt mener fartøy, eller fartøy de har kommet til erstatning for, som har deltatt i tre av årene 2020, 2021 og 2022 frem til skjæringsdatoen, må få faktor 1,0 i snøkrabbefisket. Bakgrunnen for at Fiskebåt foreslår en slik differensiering er at de fartøyene som har deltatt i hele referanseperioden, har hatt snøkrabbefiske som eneste eller en betydelig del av driftsgrunnlaget. Disse fartøyene har årlig fisket mellom 400 og 1500 tonn snøkrabbe hver og flere av fartøyene har deltatt i mange år.

2. Begrenset deltakelse – redusert kvotefaktor

Fiskebåt mener videre at fartøy som har deltatt i to av årene i referanseperioden, eller har fisket mer enn 10 tonn i ett av årene 2020, 2021 og 2022 frem til skjæringsdatoen, skal få faktor 0,75. Fiskebåt mener fartøyene, eller fartøy de har kommet til erstatning for, har en berettiget forventning om videre deltakelse da de har gjort en betydelig innsats i fisket.

3. Kvalifisert innretning – redusert kvotefaktor

Rederi med fartøy som oppfyller kravene til kvalifisert innretning men ikke har deltatt i fisket, tildeles en faktor på 0,75. Fiskebåt mener det er rimelig å likestille disse fartøyene med fartøyene i gruppen over (begrenset deltakelse).

Fiskebåt vil understreke at kvalifisert innretning kun må innvilges når irreversible investeringer er gjort for å fiske og produsere snøkrabbe. Fiskebåt legger til grunn at det må stilles objektive og forutsigbare krav for å komme i betraktning og støtter Fiskeridirektoratets tilnærming i høringsnotatet pkt. 8.5.

Andre forhold

Fiskebåt forutsetter at Fiskeridirektoratet avviser å tildele flere enn en rettighet, der samme fartøy har fisket på flere snøkrabbetillatelser (knoppskyting). Videre mener Fiskebåt at det etter lukking av fisket, bør innføres et aktivitetskrav for snøkrabbetillatelser som for andre hovedtillatelser, jf. § 9.1 i konsesjonsforskriften. Fiskebåt mener det må stilles minimumskrav på 10 tonn for å opprettholde aktivitetskravet.

Fiskebåt legger til grunn at før det i fremtiden skal være aktuelt å tildele nye fartøy snøkrabbetillatelser, må fartøy med redusert kvotefaktor oppjusteres til 1,0.

Oppsummering

Fiskebåt går imot utvidelse av fredningsperioden og reduksjon i antall teiner per fartøy. Fiskebåt går inn for å lukke fisket og mener fartøy som har fisket i tre av årene 2020, 2021 og 2022 (til skjæringsdato) skal få faktor 1,0. Fartøy som har deltatt i minst 2 av de nevnte årene, eller som har fisket mer enn 10 tonn i ett av årene får faktor 0,75. Fiskebåt mener det må stilles krav til kvalifisert innretning og at fartøy som oppfyller kravene kan tildeles faktor 0,75.

Fiskebåt mener det ikke bør innføres maksimalkvoter eller fartøykvoter i 2024, og at spørsmålet om regulering må vurderes senere når antallet rettigheter er avklart.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Tor Are Vaskinn

Kopi: Nærings- og fiskeridepartementet

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.